

Ung engasjert frivillig

En rapport om ung
frivillighet i prosjekt
Familieferie på Stovner

Stovner frivilligsentral

Ung engasjert frivillig.

En rapport om ung frivillighet i prosjekt Familieferie på Stovner.

Utgitt av Stovner frivilligsentral © 2017.
Rapporten er skrevet av Emilie Rygh Hestnes.

Bildene er kun illustrasjonsfoto.
Personer som er avbildet er ikke identiske med personer som omtales i rapporten.

Stovner frivilligsentral drives av Kirkens Bymisjon i samarbeid med Bydel Stovner.
Prosjekt Familieferie på Stovner er støttet av Sparebankstiftelsen DNB.
www.kirkensbymisjon.no/stovner

Bydel
Stovner

Foto: Torstein Ihle, Ståle Lindsheim og Filip Christensen
Grafisk utforming: Kirkens Bymisjon, Elisabeth Rodrigues

Sammendrag

Denne rapporten er et resultat av erfaringene gjort ved Stovner frivilligsentral i prosjektperioden 2015–2017, der unge frivillige har bidratt i planlegging og gjennomføringen av aktiviteter for barnefamilier i to vinterferier, tre sommerferier og tre høstferier.

Til sammen har 114 unike familier deltatt på aktivitetene arrangert av 55 unike frivillige i alderen 18 til 30 år. Familieferieaktivitetene har bestått av utflukter og arrangement på kveldstid eller i helgen i vinter- og høstferien, i samarbeid med Skiforeningen, Rommen Scene kulturhus, Stovner speidergruppe, Stovner ridesenter, Høybråten og Stovner Idrettslag, samt friluft- og miljøvernorganisasjonen Wild X.

I sommerferien har familieferieaktivitetene foregått på dagtid i samarbeid med blant andre Stovner Rockefabrik, i tillegg har det blitt arrangert utflukter til ulike badesteder i Oslo. Den mest populære familieferieaktiviteten blant deltagende familier har vært familieleir på Hudøy om sommeren i samarbeid med Stiftelsen Hudøy.

«Felleskapet og de gode opplevelsene er det beste med å være frivillig.»

Sitat frivillig som har bidratt over to år i prosjektet

Forløperen til prosjektet var et pilotprosjekt der unge frivillige bidro til å arrangere ferieaktiviteter for barnefamilier, som ble gjennomført på Stovner frivilligsentral i samarbeid med Bydel Stovner i 2014. På bakgrunn av prosjektet har Stovner frivilligsentral oppnådd økt tilslutning av både frivillige og deltakere i alle aldre og med ulik kulturell bakgrunn. Det som kjennetegner familiene er at de ikke har deltatt på ferie- og fritidsaktiviteter ved de samme fritidsarenaene tidligere.

Erfaringene fra pilotprosjektet synliggjorde også behovet for ferieaktiviteter tilrettelagt for hele familien. Stovner frivilligsentral har gjennom direkte og muntlig kommunikasjon nådd ut til målgruppen deltagende familier, med hjelp fra lokal ungdom som har ønsket å bidra som frivillige i sitt eget nærmiljø. I tillegg har Stovner frivilligsentral kommet i kontakt med unge mennesker fra andre bydeler i Oslo og omegn ved å bedrive målrettet rekruttering av målgruppa unge frivillige.

Prosjekt Familieferie på Stovner samsvarer med Fritidserklæringen som ble signert 07.06.2016, der kommunene, frivilligheten og staten sammen ønsker å fremme samarbeid som gir god og tilpasset informasjon til barn, ungdom og foresatte som står utenfor organiserte fritidstilbud. Tilbakemeldingene fra deltagende familier synliggjør økt forståelse for ferie- og fritidsarenaer som har blitt introdusert gjennom aktivitetene i prosjektet.

Gjennom prosjektet har arrangørene fått opparbeidet tillitt blant familier som søker kunnskap om slike aktiviteter.

Innhold

Sammendrag	3
Innledning, bakgrunn og mål	7
Bakgrunn	7
Pilotprosjekt 2014	7
Målsettinger	8
Målgruppe frivillige	8
Målgruppe familier	8
Datainnsamling og evaluering underveis	9
Organisering, samarbeid og gjennomføring	10
Arrangement og utflukter	10
Familieleir på Hudøy	11
Organisering og samarbeid om ansatte og frivillige	13
Årshjul med anbefalinger i prosjekt Familieferie på Stovner	14
Ung frivillighet	19
Bakgrunn	19
Rekruttering av unge frivillige	19
Forventninger og motivasjon	20
Oppfølging og tilrettelegging	20
Oppsummering	21
Deltagende familier	23
Bakgrunn	23
Rekruttering av deltagende familier	23
Betydning for deltagende familier	24
Oppsummering	25
Avslutning	27
Oppsummering	27
Vedlegg	29
Notehenvisninger	30

**«Det er gøy å leke med barn,
og fint om man samtidig kan bidra til gode ferieminner
og gjøre noe meningsfullt.»**

Frivillig, 19 år, i pilotprosjektet

Innledning, bakgrunn og mål

Bakgrunn

Familieferie på Stovner er et prosjekt som er gjennomført av Stovner frivilligsentral i perioden 2015 til 2017. Stovner frivilligsentral drives av Stiftelsen Kirkens Bymisjon Oslo i samarbeid med Bydel Stovner.

Ansatte ved Stovner frivilligsentral hadde sommeren 2013, i samarbeid med en ansatt i Bydel Stovner, bidratt til gjennomføringen av ulike familieferieaktiviteter. Familieferieaktivitetene viste seg å være svært populære blant de deltagende barnefamilieene, og bydelens ansatte og ansatte ved frivilligsentralen ønsket å videreføre aktivitetene påfølgende sommer. I 2013 hadde ansatte ved frivilligsentralen forsøkt å rekruttere frivillige til familieferieaktivitetene, noe som viste seg å være vanskelig ettersom allerede registrerte voksne frivillige tilknyttet Stovner frivilligsentral ikke viste interesse for å bidra på aktivitetene.

Høsten 2013 ble det utarbeidet en ny samarbeidsavtale mellom Kirkens Bymisjon Oslo og Bydel Stovner med fokus på å drifte Stovner frivilligsentral som en **synlig, mangfoldig og robust virksomhet i bydelen**. Et av hovedmålene var å bidra til økt frivillig aktivitet, og det ble gjennomført en evaluering av aktivitetene som frivilligsentralen allerede organiserte. Potensielle områder for videreutvikling av det frivillige arbeidet ble også kartlagt. De fleste aktivitetene som frivilligsentralen hadde organisert var rettet mot den eldre delen av befolkningen. De registrerte frivillige var også en relativt homogen gruppe; godt voksne med norsk bakgrunn. Ansatte ved frivilligsentralen satte som mål at gruppen frivillige tilknyttet Stovner frivilligsentral i større grad skulle speile befolkningssammensetningen i bydelen, både i forhold til alder og kulturell bakgrunn.

Bydel Stovner ligger nordøst i Oslo og har 32 401 innbyggere (Kilde: SSB, målt 26.09.2017).

I Bydel Stovner er over 50 prosent av befolkningen innvandrere eller norskfødte med innvandrerforeldre¹. Bydel Stovner ligger langt over gjennomsnittet i Oslo hva gjelder andelen barnefamilier blant husholdningene, og det er forventet at befolkningen vil stige til rundt 35.000 i 2035 (Oslo kommune statistikkbanken).

Pilotprosjekt 2014

Daglig leder ved Stovner frivilligsentral hadde tidligere erfaring fra et dialogmøte med ungdom i en annen bydel i Oslo om frivillig arbeid. Der kom det frem at ungdom i liten grad kjente til frivillig arbeid, men at de gjerne ville bidra på fritiden om informasjon om mulige frivilligarenaer ble mer tilgjengelig. Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor beskriver i sin sluttrapport «Frivillighet i Norge» (2013), at frivillig deltakelse gir trening i demokratisk innflytelse, styrker sosiale bånd og formidler lokalt engasjement. I tillegg sier rapporten noe om at ungdommers samfunnsengasjement er mer kortsiktig enn før, samt rettet mot konkrete formål.

Frivillige organisasjoner blir oppfordret til å finne nye måter å inspirere ungdom til å delta i frivillig arbeid. På bakgrunn av denne kunnskapen, spurte ansatte ved frivilligsentralen, unge frivillige og enkelte potensielle unge frivillige tilknyttet Stovner frivilligsentral, om de kunne være interessert i å bidra til å organisere ferieaktiviteter for barnefamilier på Stovner. De spurte uttalte at det å være ute i aktivitet og nyte sommeren sammen med barn hørtes morsomt ut. I tillegg hadde de flere ideer til ferieaktiviteter de ønsket å arrangere for barnefamilier som langrennskurs om vinteren.

I 2014 søkte således Stovner frivilligsentral støtte til et pilotprosjekt med fokus på ung frivillighet og tilretteleggelse av ferieaktiviteter for hele familien. Til sammen 23 unge frivillige mellom 18 og 25 år ble rekruttert til prosjektet

samme vår. De to første ukene i sommerferien arrangerte de frivillige, i samarbeid med ansatte fra bydelen og frivilligsentralen, ulike utflukter og aktiviteter tilpasset hele familien. Blant arrangementene i 2014 var tur med speiderne til Liastua, fotball med Vestli Idrettslag og musikkverksted på Stovner Rockefabrikk, samt badetur til Sognsvann, Langøyene og Frognerbadet. De to siste ukene av sommerferien ble det også arrangert hyttetur i Oslofjorden for rundt 100 foreldre og barn. Totalt bidro unge frivillige med over 2000 arbeidstimer i sommer- og høstferien 2014.

Ansatte ved frivilligsentralen ønsket på bakgrunn av erfaringene fra pilotprosjektet å utvikle en modell som også kunne inspirere andre bydeler og kommuner til å organisere lignende aktivitet i regi av unge frivillige. I 2015 fikk Stovner frivilligsentral tildelt 1,5 millioner kroner fra Sparebankstiftelsen DNB til gjennomføringen av familieferieprosjektet over tre år, samt å fremlegge både skriftlig dokumentasjon, som utgjør denne rapporten, i tillegg til å lage en film om ung frivillighet. Prosjekt Familieferie på Stovner har vært en læringsprosess der ansatte ved Stovner frivilligsentral har innhentet viktige erfaringer for egen læring med denne type prosjekt. I årshjulet vil det fremgå konkrete anbefalinger til andre bydeler og kommuner som ønsker å legge til rette for at unge voksne kan bidra som frivillige, og hvilke informasjons- og rekrutteringsstrategier som har vært benyttet for å komme i kontakt med målgruppen frivillige og barnefamilier i prosjektet.

Målsettinger

Sparebankstiftelsens støtte til prosjekt Familieferie på Stovner hadde fire hovedmålsettinger:

- gjennomføre inkluderende ferieaktiviteter for barnefamilier,
- involvere nye grupper til frivillig arbeid innen natur og friluftsliv,
- bidra til gode ferieopplevelser for barnefamilier,
- og samle erfaringer om denne type prosjekt til inspirasjon for andre.

Prosjektet ble initiert i en periode da et av hovedmålene for driften av frivilligsentralen var å øke det frivillige engasjementet i bydelen. I tillegg hadde vi fått tilbakemelding på at unge mennesker ønsket å bidra frivillig i denne typen prosjekter. Samtidig var det et ønske om å legge til rette for møter mellom unge voksne fra ulike bydeler i Oslo. Natur og friluftsliv var et område som også frivilligsentralen hadde lyst til å utforske mer, i fellesskap med unge frivillige og deltagende familier.

«Frivilligheten bygger på menneskers engasjement og ubetalte innsats.»

Frivillighetserklæringen, 2015

I regjeringen sin Frivilligerklæring som ble lagt frem 01.06.2015, ble mangfoldighet beskrevet som frivillighetens styrke da det eksisterer et bredt spekter av aktiviteter og organisasjoner i Norge som man kan engasjere seg i. Likevel ble to verdier og egenskaper trukket frem som fellesnevnerne for frivillighet, «menneskers engasjement og ubetalt innsats». I prosjektet har vi derfor hatt som målsetting å kun engasjere unge frivillige som verken får betalt eller får avskrevet timer på bakgrunn av et program eller et fag de er pliktig til å følge.

Målgruppe frivillige

Prosjektet har hatt som målgruppe for det frivillige arbeidet, frivillige mellom 18 og 25 år. I 2017 ble alderen utvidet til 30 år. Det har også vært et mål at de frivillige skal rekrutteres fra flere bydeler i Oslo.

Målgruppe familier

Frivilligsentralen hadde erfart at familieferieaktiviteter var populært blant mange barnefamilier. Vi erfarte også at de fleste ferieaktivitetene i bydelen og i Oslo i stor grad rettet seg mot barn som deltakere alene. Vi så derfor en arena der familiene kunne gjøre noe hyggelig sammen og skape gode ferieminner i inkluderende fellesskap. Målgruppen for prosjektet ble derfor familier som hadde et ønske om å delta på familieferieaktiviteter, og som ønsket mer kjennskap til feriemuligheter og aktiviteter i nærmiljøet og Oslo.

«Det beste minnet fra turen til Hudøy er Hudøy i seg selv. Jeg og min familie har aldri vært på hyttetur siden jeg flyttet til Norge i 2000.»

Tilbakemelding fra en mor etter deltakelse på Hudøy familieleir

Spesielt har vi ønsket å nå familier som ikke har tradisjon for eller mulighet til å delta på ferieaktiviteter, samtidig som tilbudet har vært åpent for alle barnefamilier bosatt i Bydel Stovner, uavhengig av sosioøkonomiske faktorer og kulturell bakgrunn. Begrunnelsen for dette valget er at frivilligsentralen skal være en åpen og inkluderende arena for alle, og ikke bidra til stigmatisering av barnefamiliene som ønsker å benytte tilbudet. I 2017 utvidet vi tilbudet til å også gjelde barnefamilier tilknyttet felles introduksjonsprogram i Groruddalen for nylig bosatte flyktninger².

Datainnsamling og evaluering underveis

I samarbeid med fagutviklingsenheten i Kirkens Bymisjon, ble det i 2015 laget et opplegg for hvordan datainnsamlingen skulle foregå underveis i prosjektet som å samle på spontantene utspill fra familier og frivillige. Hovedandelen av erfaringene innhentet fra prosjektet er tilbakemeldinger fra unge frivillige og ulike ansatte som har stått for gjennomføringen av aktivitetene i løpet av perioden 2015–2017. Deltagende foreldre har bidratt med evaluering i etterkant av aktiviteten og har også blitt forespurt underveis i prosjektet om innspill som forslag til aktiviteter, meny på familieleir og tidspunkt for avvikling av ferieaktivitetene. Alle registrerte familier har i løpet av de tre prosjektårene blitt kontaktet i forkant av feriene. En ansatt på Stovner frivilligsentral som ikke hadde kjennskap til foreldrene fra før, dybdeintervjuet fire foreldre som har deltatt på familieferieaktivitetene. Noen av temaene som ble gjennomgått på intervjuene var kommunikasjon rundt ferie- og fritidstilbud, og hvilken betydning aktivitetene arrangert av Stovner frivilligsentral har hatt for deltagende familier.

I løpet av prosjektperioden har ansatte på Stovner frivilligsentral vært åpne for innspill rundt organiseringen fra unge frivillige. Evalueringene som har blitt utført i samtale med foreldre, barn, ungdom, frivillige og ansatte utgjør til sammen et stort erfaringsgrunnlag som fremkommer i denne rapporten. I tillegg har samarbeidspartner i Bydel Stovner bidratt med innspill til rapporten. For å få muligheten til å foreta en mer omfattende dokumentasjon av erfaringer gjort i prosjektet, fikk Stovner frivilligsentral økonomisk støtte fra fagutviklingsenheten i Kirkens Bymisjon høsten 2017 for å frikjøpe prosjektleder som har ferdigstilt rapporten. I tillegg har seniorrådgiver for frivillighet og rådgiver i fagutviklingsenheten i Kirkens Bymisjon bidratt til å utforme innholdet som fremgår i erfaringsrapporten sammen med prosjektleder for Prosjekt Inkludering og daglig leder ved Stovner frivilligsentral.

Organisering, samarbeid og gjennomføring

Arrangement og utflukter

I henhold til formålet om å legge til rette for og introdusere friluftaktiviteter for familier i prosjektet, har ansatte ved Stovner frivilligsentral inngått flere samarbeid med andre ferie- og fritidstilbud. Samarbeidet har vært alt fra ansatte ressurser til lån av lokaler, samt formidling av andre ferie- og fritidstilbud. I hele prosjektperioden har frivillige vært med på planleggingen av aktiviteter. Tidligere deltagende familier har også kommet med innspill underveis i planleggingsprosessen over hvilke aktiviteter de vil at vi skal arrangere igjen og hvilke aktiviteter de savner. I denne delen vil det bli beskrevet aktiviteter vi har arrangert og hvem vi har samarbeidet med.

I 2015 arrangerte vi aktiviteter i sommer og høstferien. Tabell 1 viser aktivitetene vi arrangerte, antall familier og deltakere på de ulike aktivitetene og antall frafall blant de påmeldte familier og deltakere (se tabell 1).

I 2016 begynte vi med aktiviteter i vinterferien på bakgrunn av tilbakemeldinger fra foreldre (se tabell 2). I tillegg bistod vi telefonselskapet MyCall i 2016 med å rekruttere og organisere påmelding for 37 barn og ungdom i alderen 6–15 år på gratis svømmeskole i påskeferien.

I 2017 gjorde vi en endring i organisering av ferieaktivitetene ved at vi kun arrangerte sommeraktiviteter etter Hudøy familieleir, og ikke både før og etter som ved tidligere år. Dette gjorde vi på bakgrunn av den dårlige oppslutningen til sommerferieaktiviteter i juni da det finnes mange andre ferietilbud for barn i Oslo i denne perioden (se tabell 3).

Vi har erfart at antall deltakere har økt gjennom prosjektperioden, og andelen avbud har gått ned. Den mest populære aktiviteten vi har arrangert har vært familiefest på frivilligsentralen. Populariteten til de andre aktivitetene har som tabellene viser variert.

Tabell 1

Aktiviteter arrangert i 2015

	Oppmøte		Avbud	
	Familier	Deltakere	Familier	Deltakere
Sommer				
Ballspill og omvisning Rockefeller	4	16	6	18
Badetur til Frognerbadet	13	45	6	20
Sykkeltur til Liastua friluftshytte med foredrag	6	20	6	17
Badetur til Hovedøya med skattejakt	2	7	13	49
Fiske og badetur til Steinbruvannet	5	16	8	27
Familiefest på frivilligsentralen	15	56	5	13
Høst				
Blåbærtur til Liastua friluftshytte med speiderne	5	18	2	8
Familiefest på frivilligsentralen	11	39	2	8
SUM	61	217	48	160

Tabell 2

Aktiviteter arrangert i 2016

	Oppmøte		Avbud	
	Familier	Deltakere	Familier	Deltakere
Vinter				
Skimuseet med Skiforeningen og aketur	10	36	2	6
Sommer				
Utendørsleker med grilling	5	25	1	2
Bowling (pga. dårlig badevær)	2	11	1	2
Badetur til Frognerbadet	5	19	2	7
Familiefest på frivilligsentralen	17	61	1	7
Badetur til Hovedøya	7	25	4	19
Blåbærtur og rebusløp				
Liastua friluftshytte	2	9	6	27
Høst				
Hest og gøy m/ridesenteret (maks antall)	8	26	2	10
Filmkveld på Rommen Scene	5	21	5	13
SUM	61	233	24	93

Tabell 3**Aktiviteter arrangert i 2017**

	Oppmøte		Avbud	
	Familier	Deltakere	Familier	Deltakere
Vinter				
Filmkveld på Rommen Scene	16	69	7	19
Skileik i Liabakken med Skiforeningen	13	52	3	8
Sommer				
Badetur til Frognerbadet	10	47	2	9
Badetur til Paradisbukta	8	39	5	25
Filmdag på Nedre Fossum gård (pga. dårlig badevær)	11	41	4	16
Familiefest på frivilligsentralen	19	76	4	17
Høst				
Filmkveld og underholdning på Rommen Scene	15	59	8	26
Kulturkveld med Wild X og Liastua friluftshytte	6	26	9	31
SUM	98	409	42	151

Tabell 4**Famileieir på Hudøy**

	Oppmøte		Avbud	
	Familier	Deltakere	Familier	Deltakere
Sommer 2015	16	80	7	25
Sommer 2016	20	96	1	4
Sommer 2017	24	111		
SUM	60	287	8	29

«Tenk jeg har bodd på Stovner i tre år og jeg har aldri vært på Liastua! Det er så fint her og så koselig å grille pølser på bålet. Det minner med om hjemlandet mitt.»

Tilbakemelding fra en mor som deltok på en tur til Liastua friluftshytte

Famileieir på Hudøy

Ettersom dette har vært et treårig prosjekt, og vi har hatt som mål å legge til rette for at barnefamilier på Stovner blir kjent med andre ferie- og fritidsmuligheter i Oslo, inngikk vi et samarbeid med Stiftelsen Hudøy i 2015. Hudøy har eksistert som ferieleir for barn i over 100 år. Hver sommer arrangeres det ferieleir for rundt 1370 barn mellom 7–13 år fra Oslo. Siden 1991 har Hudøy vært drevet av Stiftelsen Hudøy, som et samarbeid mellom Kirkens Bymisjon Oslo og Oslo kommune. For å introdusere familier fra Stovner til Hudøy og ordinær ferieleir for barn, har frivillige og ansatte i prosjektet, i samarbeid med Stiftelsen Hudøy, arrangert femdagers ferieleir tre sommere på Hudøy (se tabell 4).

I forkant av gjennomføringen har frivillige og ansatte i prosjektet planlagt aktivitetene som avholdes på ferieleiren. Aktivitetene består av; fotballturnering, bading, krabbefiske, kubbspill, skattejakt, rebusløp, teaterverksted, tegning, ansiktsmaling, vennskapsbånd, underholdningskveld, disko, morgentrim for foreldre, leker for barna, kortspill, brettspill, ping pong, stikk-ball, bowling og bli-kjent-øvelser for store og små. I tillegg er det arrangert aktiviteter tilrettelagt særlig for ungdomsdeltakerene som overnatting i hengekøye, spakveld, kanopadling, fisketur og skummelnatt i skogen. På Hudøy har familiene bodd på ulike hus med sovesaler, og de har bidratt både på kjøkkenet og med rengjøring ved avreisedag.

Som en del av samarbeidet med Stiftelsen Hudøy har vi arrangert informasjonsmøter og administrert påmelding for foreldre i forbindelse med påmeldingen til ordinær ferieleir for barn både i 2016 og i 2017. Dette har vært gjort etter et ønske om å øke deltakelsen blant barn bosatt i Bydel Stovner med en annen kulturell bakgrunn til ordinær ferieleir for barn på Hudøy.

Organisering og samarbeid om ansatte og frivillige

Da Stovner frivilligsentral i 2015 fikk treårig støtte til å utforske ung frivillighet i familieferieaktiviteter, ble hovedansvaret for organisering og administrasjon overtatt av frivilligsentralen. Blant annet har prosjektleder i Familieferie på Stovner vært ansvarlig for å engasjere og ivareta frivillige. I utgangspunktet skulle ansatte på frivilligsentralen i samarbeid med ansatte i Bydel Stovner rekruttere stadig nye familier til prosjektet. I gjennomføringen av familieferieaktivitetene skulle i utgangspunktet to ansatte fra bydelen og to ansatte fra frivilligsentralen, avhengig av behov, delta.

Flere faktorer, blant annet at initiativtaker og samarbeidspartner i bydelen gikk av med pensjon i 2015, og at prosjektet ble forankret under frivilligsentralen, førte til at forankringen av prosjektet i bydelen ble noe svekket. Antall ansatte fra bydelen som deltok i gjennomføringen av aktivitetene og rekruttering av familier gikk således nedover i prosjektperioden. Allikevel har vi gjennom hele prosjektperioden hatt et samarbeid med Bydel Stovner, blant annet har Rommen Scene bistått med utlån av lokaler og samarbeidspartner i delbydel Fossum har bidratt med rekruttering av familier.

Antall ansatte og frivillige som har deltatt på de ulike aktivitetene, inkludert Hudøy familieleir, har variert i stor grad. Et godt eksempel er familiefestene vi har arrangert innendørs med matservering og mange ulike aktiviteter, der det har vært behov for både et stort antall ansatte og frivillige. På badeturer og svømmeaktiviteter på Hudøy, har det vært behov for to ansatte med godkjent livredningskurs i vann sammen med flere svømmedyktige frivillige. På andre aktiviteter som filmkveld og tur til Liastua, har det ikke vært like stort behov for ansatte og mellom syv og ti frivillige har stått for arrangementet og utflukten.

På Hudøy familieleir har antallet variert fra 6 frivillige i 2015 til 14 frivillige i 2017. I 2015 var det kun fire ansatte (to fra bydelen og to fra frivilligsentralen) med på planleggingen og gjennomføringen av Hudøy familieleir. I 2017 bidro seks ansatte (tre fra frivilligsentralen, en fra Bymisjonen sentralt og to ansatte finansiert av bydelen) på Hudøy familieleir. I tillegg bidro fem ansatte fra Stiftelsen Hudøy til gjennomføringen av matlaging og ungdomsaktiviteter.

Årshjul

Anbefalinger i Prosjekt
Familieferie på Stovner

Januar

Forankre samarbeid og kartlegge målgrupper

Ta kontakt med potensielle samarbeidspartnere på bakgrunn av felles formål, målgruppe og/eller aktiviteter som dere ønsker å fremme i deres nærmiljø.

- **Kartlegg omfang** av behovet for aktiviteter blant barnefamilier ved å ta direkte kontakt med målgruppa (f.eks. ringe til kontaktpersoner i ulike miljøer og/eller ansatte som jobber tett med målgruppa, eventuelt delta på mindre arrangement eller samlinger for målgruppen for å komme i direkte kontakt med målgruppa).
- **Inviter unge mennesker** til infomøter om frivillig arbeid og gjennomfør intervju av unge frivillige ved å ta direkte og helst muntlig kontakt med målgruppa (eks. ringe til kontaktpersoner i ulike miljøer, spør om å få snakke om frivillig arbeid i aktuelle fora, legge ut annonse på frivillig.no og andre sosiale medier, ta kontakt med lokalavisen og stå på stand ved å dele ut flyer på studiesteder/videregående skole osv.)

Mars

Evaluere aktivitet med deltagende familier og samarbeidspartner

- **Evaluert aktiviteten** sammen med samarbeidspartner, og del på ansvaret med å ta i mot tilbakemeldinger fra deltagende familier.
- **Gjør nødvendige endringer** i organiseringen (som f.eks. tidspunkt for aktiviteten, matservering, hvilke type aktiviteter som bør bli vektlagt osv.).
- **Rekrutter** unge frivillige til sommerferien.
- Kartlegge hvorvidt de unge frivillige trenger svømmekurs for nybegynnere eller kan gjennomføre livredningskurs i vann dersom en av aktivitetene som er planlagt i sommer inkluderer bading. Ta kontakt med ulike svømmeinstruktører og badeanlegg.
- Bestill et sted for planleggingshelg, gjerne samme sted som man ønsker å avvikle ferieleir. Det er også mulig å arrangere planleggings-samlinger uten overnatting.

Februar

Planlegging og gjennomføring av vinterferieaktiviteter

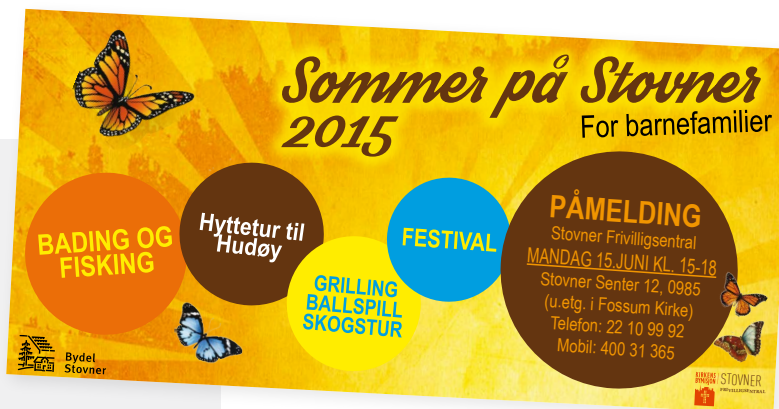
- **Avsett en planleggingsdato** tidligst en uke i forkant av selve gjennomføringen i vinterferien slik at du har tilstrekkelig med tid til å rekruttere og registrere unge frivillige.
- **Jo mer detaljert planlegging**, jo bedre blir oppgaven for de frivillige.
- **Arranger aktiviteter** i samspill med samarbeidspartner og unge frivillige.
- **Evaluert hver enkelt aktivitet** med frivillige og ansatte etter endt gjennomføring (trenger ikke å ta lengre tid enn 20 minutter).

April

Planlegging av sommerferieaktiviteter

- **Samle frivillige etter påske**, i god tid før skoleeksamen, for planlegging av sommerferieaktiviteter.
- **Lag ferdig plakater og flyer** i samråd med de frivillige og samarbeidspartner.
- **Se på muligheten** for å rekruttere flere unge frivillige.
- Gjennomfør obligatorisk nybegynner svømmekurs og/eller livredningskurs i vann for frivillige og ansatte. Frivillige skal ikke måtte betale for kurset eller reiseutgifter.

Mai

Rekruttere flere frivillige og oppsøke barnefamilier med informasjon

- **Fordel ansvaret** for rekruttering med samarbeidspartneren ut i fra målgruppene; 1) barnefamilier; og 2) unge frivillige.
- **Hjelp hverandre** med å rekruttere både deltagende familier og unge frivillige.
- **Spør frivillige** om hjelp til å; 1) rekruttere andre unge frivillige; 2) rekruttere deltagende familier; og 3) ta i mot påmelding til aktivitetene.
- Gjennomfør obligatorisk nybegynner svømmekurs og/eller livredningskurs i vann for frivillige og ansatte. Frivillige skal ikke måtte betale for kurset eller reiseutgifter.

Juni

Avslutte rekrutteringen og planlegg ferdig sommerferieaktiviteter

- **Gjennomfør påmelding** for deltagende barnefamilier tett opp mot siste planleggingshelg/samling for frivillige og ansatte.
- **Planlegg agenda** for helgen i samråd med samarbeidspartner som vil ha tanker for hva som er viktig for unge frivillige å være forberedt på med tanke på målgruppa. Tilrettelegge for matbehov og lag en liste over det de frivillige trenger å pakke med seg på overnattingsturen eller ta med seg til samlingen hvis den foregår utendørs.
- **Arranger obligatorisk planleggingshelg/samling** for frivillige og ansatte som sammen skal arrangere ferieaktiviteter for barnefamilier i sommer.
- Gjennomfør obligatorisk livredningskurs i vann for gjenværende frivillige og ansatte.

Årshjul

Anbefalinger i Prosjekt
Familieferie på Stovner

Juli

Gjennomføring av sommerferieaktiviteter³

- **Arranger** den mest populære sommeraktiviteten først på grunnlag av kartleggingen/tilbakemeldingen fra familiene i januar/mars. På den måten vil flest mulige familier delta på aktiviteten og bli kjent med arrangementene, og flere familier vil høre om tilbudet og melde seg på andre aktiviteter i løpet av sommeren.
- **Ring** alltid alle deltagende familier før aktiviteten (evt. send SMS dersom man har hatt mye kontakt med hverandre den siste tiden).
- Arranger obligatorisk infomøte for foreldre før avvikling av overnattingstur. Foreldre har gitt veldig gode tilbakemeldinger på tilbudet og praktisk informasjon som pakkelliste, reisetider, måltider, aktivitetsoversikt og mulighet for å spørre ansatte eller frivillige på tomannshånd etter informasjon i plenum på infomøter. Foreldre er ofte veldig spente og synes det er betryggende å møte andre som skal reise på forhånd.

September

Rekruttere flere frivillige og planlegg høstferieaktiviteter

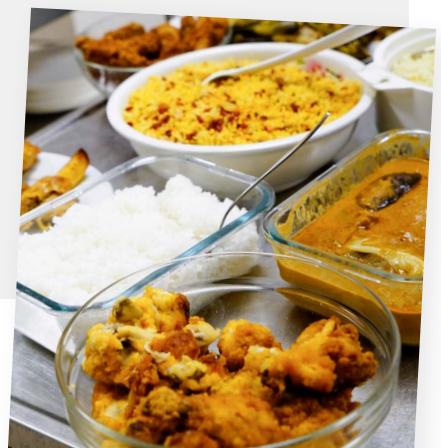
- **Fordel** ansvaret for rekruttering med samarbeidspartneren ut i fra målgruppene; 1) barnefamilier; og 2) unge frivillige.
- **Hjelp** hverandre med å rekruttere både deltagende familier og unge frivillige.
- **Spør frivillige** om hjelp til å; 1) rekruttere andre unge frivillige; 2) rekruttere deltagende familier; og 3) ta i mot påmelding til aktivitetene.
- **Avsett en planleggingsdato** tidligst en uke i forkant av selve gjennomføringen i høstferien slik at du har tilstrekkelig med tid til å rekruttere og registrere unge frivillige.
- **Jo mer detaljert planlegging**, jo bedre blir oppgaven for de frivillige.

August

Sommerferieaktiviteter og evaluering av disse

- **Arranger aktiviteter** i samspill med samarbeidspartner og unge frivillige.
- **Evaluer** hver enkelt aktivitet med frivillige og ansatte etter endt gjennomføring (trenger ikke å ta lengre tid enn 20 minutter). Hvis tid, er det en fordel å ha individuelle evalueringssamtaler med frivillige for å innhente forslag til endringer i organisering, og kartlegge deres mulighet for senere frivillig arbeid.
- **Arranger sommeravslutning** for unge frivillige. Dersom alle frivillige fra sommerferien fortsatt kan bidra i høstferien, kan avslutning gjennomføres i november for noen evt. må reise tilbake til studiestedet.

Oktober

Gjennomføringen av høstferieaktiviteter

- **Arranger aktiviteter** i samspill med samarbeidspartner og unge frivillige.
- **Evaluer hver enkelt aktivitet** med frivillige og ansatte etter endt gjennomføring (trenger ikke å ta lengre tid enn 20 minutter).

November

Oppsummere aktivitetsåret med samarbeidspartner

- **Gå gjennom evalueringer** og tilbakemeldinger med samarbeidspartner.
- **Synliggjør** gjerne aktivitetene og engasjementet blant de unge frivillige i medier og ovenfor lokalpolitikere. På den måten vil også flere familier høre om tilbudet og flere unge mennesker vil ønske å engasjere seg som frivillig etter å ha hørt om det.
- **Arranger avslutning** for frivillige dersom dette ikke ble gjennomført i august.

Desember

Planlegge neste år og involver frivillige i andre aktiviteter

- Etter ett år med mye aktivitet kan det være fint å se på muligheten for forlengelse, evt. muligheten for å gjøre større endringer for å nå de målene som samarbeidspartner og prosjektleder har jobbet ut i fra.
- Siden det er et opphold i avvikling av skoleferien fra oktober til februar (dersom man ikke regner med juleferien, en høytid der enkelte organisasjoner tilbyr ulike aktiviteter og trenger frivillige), kan det være en fordel å involvere unge frivillige i andre frivillige aktiviteter, gjerne på tvers av generasjoner. Større dugnader er ofte gode arenaer for frivillig arbeid som styrker tilhørigheten til et større fellesskap blant de frivillige involvert.

«Felleskap og de gode opplevelsene er det beste med å være frivillig.

Sitat frivillig som har bidratt over to år i prosjektet

Ung frivillighet

Bakgrunn

Med bakgrunn i uttalelser fra unge frivillige som allerede var tilknyttet frivilligsentralen i 2013, og med kunnskapen om at flere ungdom ønsker å bidra på fritiden dersom informasjon om mulige frivilligarenaer ble mer tilgjengelig, utforsket vi en rekke potensielle arenaer og metoder for å nå ut til målgruppen unge mennesker. Med bakgrunn i Kirkens Bymisjons ønske om å legge til rette for gode møter og flerkulturelle fellesskap, fokuserte vi samtidig på å rekruttere unge frivillige fra hele Oslo. Det frivillige arbeidet vi ønsket å engasjere unge mennesker til å bidra på var; planlegging av aktiviteter med fordeling av arbeidsoppgaver, rekruttering av barnefamilier til aktivitetene som var planlagt, samt bidra både sosialt og skape trygghet ovenfor familier som deltok på aktivitetene.

Den store oppslutningen blant unge mennesker som ønsket å bidra som frivillig var større enn vi i utgangspunktet hadde forventet. Vi hadde ingen bestemt antagelse over hvor mange frivillige som ville være interessert i prosjektet, men til sammen 23 frivillige endte opp med å bidra det første året. Siden ansatte ved frivilligsentralen ikke hadde tidligere erfaring med denne type prosjekt, ble det utprøvd ulike former for organisering av frivillig innsats og tilretteleggelse av ferieaktiviteter

Fakta om ung frivillighet

Antall frivillige: 55

Antall frivilligtimer:

5906 timer tilsvarer 3,5 årsverk.

Bakgrunn (bosted, kjønn og alder):

27 frivillige fra Bydel Stovner og 28

frivillige fra andre bydeler/kommuner,

22 menn og 33 kvinner, gjennomsnittsalder er 22 år.

for barnefamilier gjennom prosjektet. Ansatte i prosjektet visste ikke på forhånd hvor mange frivillige det var hensiktsmessig å engasjere til de ulike aktivitetene, og antallet deltagende familier varierte også i stor grad.

Rekruttering av unge frivillige

De ulike rekrutteringsstrategiene som har vært brukt kan kategoriseres innen følgende metoder og arenaer; **direkte muntlig rekruttering, snøballmetoden, elektroniske og tradisjonelle kanaler**. Her er en oversikt over resultatene i tillegg til en kort beskrivelse av de ulike innsatsområdene;

- 36 av 55 frivillige har blitt kjent med prosjektet gjennom **direkte muntlig rekruttering**. Det gjelder alle direkte henvendelser som inkluderer forespørsler til frivillige tilknyttet frivilligsentralen, ringerunde til tidligere deltakere av et ledertreningsprogram arrangert av bydelen⁴, henvendelser gjort av bydelsansatt i prosjektet, samt stand og informasjon på universitet og høyskole i Oslo.
- 18 av 55 frivillige er rekruttert gjennom **snøballmetoden**. Det betyr frivillige som har henvendt seg til frivilligsentralen gjennom deres bekjentskap eller familieforbindelse til andre registrerte frivillige og ansatte i prosjektet.
- 11 av 55 frivillige er rekruttert via **elektroniske kanaler** ved bruk av nettsider som **frivillig.no**, **kirkensbymisjon.no**⁵, **Facebook**⁶, Google eller andre søkemotorer der de har fått informasjon om prosjektet og frivilligsentralen.
- 1 av 55 frivillige er rekruttert via **tradisjonelle kanaler** som artikler i lokalavisen eller informasjonsplakater utformet av Stovner frivilligsentral som har blitt distribuert.

De frivillige har hatt ulik kulturell bakgrunn og språkkompetanse. De fleste har vært studenter, og flere har studert i andre byer enn Oslo til daglig.

Forventninger og motivasjon

I forbindelse med intervju som prosjektleder har hatt med frivillige, har frivillige sine forventninger til prosjektet blitt kartlagt. I intervjuene har prosjektleder igjen gitt informasjon om prosjektet, planleggingsprosessen og hvilke forventninger prosjektleder har til de frivillige. Det har blitt stilt forventninger ovenfor frivillige som har måtte underskrive en frivilligkontrakt med taushetsplikt. I kontrakten står det også at den frivillige plikter å gi beskjed dersom vedkommende av en eller annen grunn er forhindret i å møte som avtalt. I tillegg har alle frivillige måtte søke om forenklet politiattest for frivillig arbeid i kontakt med mindreårige.

De frivillige har selv bidratt med planlegging av aktivitetene med innspill fra ansatte, samarbeidspartnere og deltagende familier. I planleggingsprosessen har vi fordelt arbeidsoppgaver, og prosjektleder har formidlet denne informasjonen i forkant av alle arrangement. I pilotprosjektet erfarte vi at de frivillige fikk et større eieforhold dersom de var med i planleggingsprosessen. Vi innførte derfor obligatorisk planleggingshelg for de frivillige som skulle være med på familieleir på Hudøy. Ved å legge til rette for forberedelser av aktiviteter i fellesskap, blir også gruppen som skal jobbe sammen tryggere på hverandres rolle og kommunikasjonen dem i mellom blir bedre.

Motivasjonen blant de frivillige for å bidra i prosjektet har vært ulik. Den største andelen frivillige har hatt et sterkt ønske om å bidra i lokalmiljøet og ovenfor andre mennesker. Flere har ønsket å bruke sin frivillig erfaring til senere jobbsøking. I evalueringssamtalene med frivillige i etterkant av aktivitetene har det kommet frem at fellesskapet mellom de unge frivillige har vært den viktigste drivkraften til at flere frivillige har bidratt i prosjektet over flere år. Siden pilotprosjektet i 2014 har 24 av 55 frivillige vært med i to år eller mer. Seks frivillige har vært med som frivillige i fire år.

Oppfølging og tilrettelegging

Ansatte i prosjektet har hatt som ansvar å veilede de frivillige underveis i aktiviteten. Organisering av frivillighet handler mye om individuell tilrettelegging for å identifisere ressursene til hver enkelt frivillig. Det er også viktig å veilede frivillige på arbeidsoppgavene, og trygge dem i forhold til ansvarsfordeling på våre aktiviteter. Eksempelvis er det i oppgaven som aktivitetsledere ved bading, viktig at alle frivillige har fått tilbud om svømmekurs eller livredningskurs. De ansatte må også være tydelige på at foreldre har ansvar for egne barn, for å kunne opprettholde sikkerheten på våre aktiviteter.

Underveis i planleggingsprosessen har vi vært tydelige ovenfor de frivillige at spørsmål og tilbakemeldinger de lurer på skal rettes til ansvarlige ansatte. Kulturtolk⁷ på Stovner frivillig-sentral har fått flere gode tilbakemeldinger på et foredrag han har holdt for de frivillige om ulikt syn på barneoppdragelse i ulike kulturer. Bevisstgjøringen om kulturelle forskjeller hjelper de frivillige til å se kulturforskjellen som en styrke og som nyttig erfaring å ta med seg videre. Det er viktig at de frivillige har tillitt til de ansatte som skal veilede dem i arbeidet med familiene. Erfaringene viser at trygge ansatte som kjenner til familiene gjør frivillige trygge på sin rolle som aktivitetsledere. I den sammenheng er det også viktig at samarbeidspartnere av prosjektet blir kjent med de unge frivillige, og at de frivillige igjen blir kjent med øvrige fritidstilbud som avholdes i nærmiljøet for å kunne formidle denne kunnskapen til deltagende familier som er interesserte.

«Veldig koselig at både familier ble kjent og de frivillige, både gamle og nye. God kommunikasjon i mellom oss frivillige, vi ble kjent på planleggingshelgen.»

Evaluering fra frivillig etter Hudøy familieleir i 2016

«Det å være frivillig på denne måten er hands-on. Bidra til det jeg er god på, og lære av andre. Det har tilfredsstilt mitt frivilligbehov. Alltid blitt godt tatt vare på som frivillig. Har vært fint å være med folk som ikke er som meg selv.»

Evaluering fra frivillig om sommerferieaktivitetene i 2016

Potensialet i ung frivillighet har vist seg å være stort, men deres innsats gjorde at vi som frivilligsentral måtte legge om våre rutiner for å tilrettelegge deres frivillig engasjement. Siden aldersgruppen som regel er opptatt på dagtid med studier eller jobb, var det viktig å legge planleggingsmøter på kveldstid og avholde aktivitetene i ferier. I høst- og vinterferien har som regel hverken studenter eller foreldre fri fra undervisning eller jobb, så da har vi måtte avholde aktiviteter på kveldstid eller i helger. Prosjektleder har hatt mye og tett kontakt med de frivillige, og forsøkt så langt det lar seg gjøre å involvere unge frivillige også i andre aktiviteter på frivilligsentralen. Slik får de eierskap til vårt felles oppdrag på Stovner frivilligsentral som er å bidra til økt frivillig arbeid i bydelen. Unge frivillige har blant annet bidratt i den årlige TV-aksjonen på Stovner, vært frivillig besøker sammen med erfarne frivillige som går på besøk hjem til eldre før jul og påske, og deltatt på felles samlinger for alle frivillige. Tilbakemeldingene fra unge frivillige om deltakelse på ulike frivillige arrangement har vært udelt positive, og flere melder tilbake at ulik frivillig erfaring er både spennende og lærerikt.

Oppsummering

Til sammen 55 unge voksne har bidratt som frivillige i prosjekt Familieferie på Stovner. Litt over halvparten av de frivillige har vært bosatt i andre bydeler i Oslo enn Bydel Stovner, og flere av de frivillige studerer i andre byer enn Oslo til daglig. Ved å oppsøke studiesteder, legge ut annonser på nettet eller søke frivillige via Kirkens Bymisjon sentralt, har vi nådd ut til frivillige i hele Oslo. Muntlig rekruttering og snøballmetoden har allikevel vært de mest vellykkede strategiene for å øke det frivillige arbeidet blant unge. Tett oppfølging, veiledning og tilretteleggelse av felles planlegging har lagt grunnlag for god kommunikasjon, økt bevissthet rundt aktivitetene og trygghet blant gruppen frivillige som har jobbet tett sammen.

«Jeg har fått nye venner. Barna har fått venner, og det er det viktigste tenker jeg. Det som er koselig er at vi ser de samme personene på sentret, eller i nabolaget.»

Tilbakemelding fra en mor etter deltakelse på Hudøy familieleir i 2015

Deltagende familier

Bakgrunn

Årsaken til at vi ønsket å arrangere aktiviteter tilpasset hele familien, var et utalt behov for et slikt tilbud i nærmiljøet. Det har deltatt 114 unike familier i løpet av de tre prosjektårene, og foreldrene har hatt landbakgrunn fra Somalia, Pakistan, Etiopia, Syria, Eritrea, Marokko, Norge, Filippinene, Sri Lanka, Afghanistan, Palestina, Portugal, Sudan, Gambia, Elfenbenskysten, Kurdistan, Irak og Iran. Mangfoldet i landbakgrunn gjenspeiler befolknings sammensetningen på Stovner som er bydelen med høyest andel innvandrere i Oslo med 53 prosent (Kilde: Even Høydal, SSB, 14.10.2015). Blant førstegenerasjons innvandrere har flest innbyggere i Bydel Stovner landbakgrunn fra Pakistan, Sri Lanka, Polen, Somalia og Irak (Kilde: SSB, målt: 01.01.2017). I prosjekt Familieferie på Stovner, har den yngste av deltagende barn vært en måned gammel og den eldste av de som forstås som deltagende barn vært 26 år. 46 av de 114 deltagende foreldrene har fire eller flere barn. De fleste av barna har allikevel vært mellom 6 og 14 år. Det som kjennetegner familiene er at de ikke har deltatt på ferie- og fritidsaktiviteter ved de samme fritidsarenaene tidligere. Flere av familiene kjenner noen av de andre deltagende familiene fra før, og det er også slik flere har fått høre om tilbudet. Allikevel er aktivitetene her for mange av deltagerne første gang de blir kjent med flere familier i nærmiljøet.

Antall unike deltakere 2015–2017

Totalt: 501 personer

Foreldre: 135

Voksne barn (20–26 år): 13

Ungdom (15–19 år): 57

Skolebarn (6–14 år): 228

Førskolebarn (0–5 år): 68

Rekruttering av deltagende familier

I likhet med rekruttering av unge frivillige har det vært brukt ulike strategier for å nå ut til deltagende familier. Her er en oversikt over resultatene, kategorisert som **direkte muntlig rekruttering, snøballmetoden**, samt **offentlige, tradisjonelle og elektroniske kanaler**.

«Frivilligsentralen er flinke til å lage aktiviteter, de vet hva barna liker. De ringer og sjekker om vi kommer eller kommer ikke. De minner oss på, selv om vi får brosjyre, dobbeltsjekker om vi kommer eller ikke.»

Intervju av en mor som har deltatt på familieleir og andre arrangement i sommerferien

Funnene er hentet ut fra påmeldingsskjema for deltagende familier der de fikk spørsmål om hvor de fikk informasjon om familieferieaktivitetene.

- Direkte muntlig rekruttering; Halvparten av de spurte sier at de fikk høre om tilbudet fra frivilligsentralen enten fordi de har vært med tidligere eller fordi de har vært i kontakt med oss ved andre anledninger der vi har kunnet fortelle om tilbudet
- Snøballmetoden; En fjerdedel av de spurte sier at de fikk høre om tilbudet via venner, familie eller naboer. Hvordan vennene fikk høre om tilbudet er noe usikkert, men de fleste av deres bekjente virker å være tidligere deltakere eller frivillige i prosjektet.
- Offentlige kanaler; En fjerdedel av de spurte sier at de fikk høre om tilbudet via samarbeidspartner i bydelen eller ved oppslag i barnehager og på skoler.
- Tradisjonelle kanaler; Et fåtall av de spurte sier at de leste om tilbudet i avisen.
- Elektroniske kanaler; Et fåtall av de spurte sier at de leste om tilbudet på Facebook.

Den største andelen av familier vi har nådd ut til tilhører geografisk to nærliggende delbydeler til Stovner frivilligsentral. Dette sier noe om hvilke områder vi har hatt mulighet til å rekruttere i på bakgrunn av **direkte muntlig kommunikasjon**. Til sammen har fem familier fra introduksjonsprogrammet i Groruddalen deltatt på familieferieaktivitetene. Flere av de unge frivillige har vært viktige ressurspersoner i rekrutteringen av deltagende familier da de har en annen kulturell språkkompetanse enn norsk. Flerspråklige frivillige har vært med på å skape trygghet for aktivitetene frivilligsentralen arrangerer og vært viktig bidrag for å oversette informasjon til foreldre som ønsker det. Familieferie tilbudet har vist seg å være mer populært enn forventet, og påmelding til familieferien på Hudøy har de to siste årene hatt lange ventelister⁸. Av den grunn har vi ikke prioritert muntlig rekruttering i andre delbydeler.

I dybdeintervjuene ble foreldrene spurt om hvordan de fikk høre om ferie- og fritidstilbud. Første gangen de fire foreldre(parene) fikk høre om våre ferieaktiviteter, var fra bydelsansatte, på skolen eller gjennom naboen. Foreldrene som har blitt intervjuet er opptatt av at de har blitt ringt personlig i forkant av aktivitetene. I forbindelse med påmelding til ferieaktivitetene sender vi ut brev i posten og tekstmelding til alle tidligere deltakere med informasjon om nye aktiviteter. Har vi mulighet, ringer vi også rundt til alle foreldre for å minne om aktiviteten. Dette gjør vi også for å få en bedre oversikt over antall deltakere da vi erfarer at flere møter opp etter en personlig henvendelse som motiverer til deltakelse.

Som nevnt tidligere så har vi hatt et samarbeid med Stiftelsen Hudøy med mål om å rekruttere flere barn fra Bydel Stovner til å delta på ordinær ferieleir om sommeren. Vi har erfart gjennom dialog med foreldrene at det er lite kjennskap til konseptet ferieleir for mange med annen kulturell bakgrunn. Mange foreldre er også skeptiske til å søke barna sine på ordinær ferieleir om sommeren fordi de ikke kjenner andre familier som benytter seg av tilbudet og at barna er skeptiske til å reise uten en venn som de kjenner fra skolen.

Samarbeidet øker tillitten blant foreldre som ikke har tradisjon for denne type ferietilbud, og som har blitt kjent med Hudøy gjennom deltakelse på familieleir i prosjektet. I 2016 var det to familier som søkte barna sine på ordinær Hudøy ferieleir for barn, «Camp Hudøy». I 2017 økte antallet til tre familier. Til tross for færre søknader enn forventet til ordinære ferieleir for barn på Hudøy, opplever begge samarbeidspartnere, Stiftelsen Hudøy og Familieferie på Stovner, at toveissamarbeidet er bærekraftig og muligens avgjørende for å øke antall søknader fra Bydel Stovner.

«I fjor fikk vi tilbud om Hudøy. Gutten min var interessert, men han ville at en venn fra skolen skulle bli med. Vennen fikk ikke være med så da ville han ikke bli med.»

Uttalelse fra en mor, som har deltatt på ulike arrangement over to år, om ordinær ferieleir for barn på Hudøy

Betydning for deltagende familier

Tilbakemeldingene fra foreldre som er dybdeintervjuet viser at særlig overnattingsturen til Hudøy har vært av stor betydning for flere av familiene. Foreldre nevner samholdet, inkluderende fellesskap og felles familieopplevelser som positivt. Flere av mødrene som har deltatt har uttalt at de skulle ønske familieferien varte i to uker, og at dette er en av de få feriene de tilbringer sammen med barna i fellesskap. Mange foreldre sier at de ønsker å delta flere ganger. Flere av foreldrene sier at naturen og det å være sammen med barna uten datamaskinen er særlig positivt med aktiviteter i friluft.

«Vanskelig å snakke med barna, det er et stort mellomrom på grunn av data. Datamaskinen er mellom deg og barna.»

Uttalelse fra en far som har deltatt på familieferie og arrangement i sommer- og høstferien

Hei Alle frivillige og ansatte på
Stovner Frivilligsentral!

Vi er kjempe takknemlige for alle de forskjellige
aktivitetene og all den gode, uvurderlige hjelpen vi
har fått av dere.

Dere er åpne, og at dere har tatt oss familier
imot med åpne sinn og hjeler har gjort stort
inntrykk på oss alle. Vi elsker å være med
dere, møte familiene og bli kjent, men det beste
å tilbringe tid sammen 😊

Vi håper å tilbringe mye tid sammen på flere
arrangement fremover - Gleder oss til å se dere igjen!

Hilsen /

Ansatte i prosjektet har hatt fokus på å kommunisere godt med foreldrene da erfaringene viser at de frivillige synes det er enklere å komme i kontakt med barna. Tilbakemeldingene vi får fra foreldrene viser allikevel at de er særlig positive til de unge frivillige sin tilstedeværelse og deres ledelse av aktivitetene. Flere foreldre anser de unge frivillige som gode rollemodeller for sine barn. Vi har vært vitne til mange gode ferieminner familiene i mellom, og ser gleden blant barna over at foreldrene virker å trives under aktivitetene. Trivselen blant foreldrene smitter over på barna som snakker mye om sine opplevelser i etterkant av aktivitetene.

Noen foreldre ønsker ikke å delta i aktivitetene i like stor grad, men sier at de ser at barna trives. Etter at familieferien og de andre aktivitetene er ferdig avviklet, inviterer vi alle familiene til en sommeravslutning på frivilligsentralen. Alle familiene blir ringt til på forhånd og bidrar med egen mat. Festene har vært den nest mest populære aktiviteten etter overnattingsturen.

Flere av familiene som deltar på sommerferieaktivitetene deltar også på vinter- og høstferieaktiviteter, og nye familier melder seg på etter at de har fått høre om tilbudet. Majoriteten av familiene som har kommet innom frivilligsentralen i etterkant av aktivitetene har med

en e-post eller et brev de har fått om andre tilbud i bydelen. Uavhengig om familiene oppsøker andre arenaer eller ikke, så viser tall over deltakelse på våre aktiviteter at flere av familiene har deltatt på flere aktiviteter etter å ha hatt gode førstegangsopplevelser med oss. Familier har fortalt at de tidligere kunne takke nei til arrangementer og fester for barna fordi de ikke forstod hva arrangementet gikk ut på. Ved å delta på våre aktiviteter har foreldre fått større forståelse og kunnskap om andre tilbud barna kan være med på av aktiviteter. Flere foreldre kommer også med spørsmål til utfordringer de har relatert til skolen eller andre offentlige instanser, kostnader til fritidsaktiviteter og spørsmål om hva som kreves av dem. Vi har også hatt familier som kommer innom for å få hjelp til problemer på arbeidsplassen eller med arbeidsgiver eller brev fra forsikringselskap. Her må vi henvise til aktuelle aktører som kan hjelpe dem.

På sommeravslutningen i 2017 gikk flere av foreldrene sammen for å kjøpe en blomst som takk til alle frivillige og ansatte i prosjektet. Med blomsten fulgte et kort med en hyggelig hilsen (se bildet t.v.).

Oppsummering

Ved å legge til rette for aktiviteter tilpasset hele familien og ved å benytte ulike metoder for å nå ut til målgruppen, har deltagende familier fått kjennskap til ferietilbud som Hudøy ferieleir for barn. Til sammen har 114 unike familier deltatt på familieferieaktivitetene over tre år, og de fleste har fått høre om tilbudet gjennom direkte muntlig rekruttering og oppfølging som har motivert til deltakelse på aktivitetene. Inkluderende fellesskap og opplevelser i friluft har hatt stor betydning for familiene, i tillegg til felles ferieminner for foreldre og barn. Tett personlig oppfølging har ført til økt deltakelse og tillitt blant familiene, noe som viser seg ved at flere i etterkant av aktivitetene har kommet innom frivilligsentralen med andre henvendelser og spørsmål de lurer på. Erfaringene tilsier at et samarbeid mellom frivilligheten og det offentlige gjennom slike prosjekter kan styrke deltakernes kjennskap og tillitt til begge samarbeidspartneres tilbud og arenaer.

Avslutning

Oppsummering

I forbindelse med ny samarbeidsavtale inngått mellom Kirkens Bymisjon Oslo og Bydel Stovner i 2013 om videre drift av Stovner frivilligsentral, har et av målene til prosjektet vært å øke det frivillig engasjementet i bydelen. I tillegg har frivilligsentralen ønsket å engasjere unge under 30 år som frivillige og legge til rette for møter mellom unge voksne fra ulike bydeler i Oslo.

Gjennom forløperen til prosjektet erfarte vi at familieferieaktiviteter var populært blant mange barnefamilier og interessen for å bidra som frivillig i denne type aktiviteter var gjeldene blant mange unge frivillige. Midlene fra Sparebankstiftelsen DNB gjorde det mulig å gjennomføre ferieaktiviteter for 114 unike barnefamilier ved å engasjere 55 unge voksne til frivillig arbeid i prosjektperioden 2015–2017.

På bakgrunn av prosjektet har Stovner frivilligsentral oppnådd økt tilslutning av både frivillige og deltagere i alle aldre og med ulik kulturell bakgrunn. De frivillige har i tillegg til å stå for gjennomføring av aktivitetene, bidratt med både planlegging og rekruttering av deltagende familier til aktivitetene. Gjennom prosjektet har ansatte fått opparbeidet tillitt blant familier som søker kunnskap om andre ferie- og fritidsaktiviteter.

Avdelingssjef for lokalsamfunn og kultur i Bydel Stovner har også uttrykt at prosjekt Familieferie på Stovner bidrar til å skape et attraktivt og trygt lokalsamfunn. Prosjekt Familieferie på Stovner har vært en læringsprosess der frivilligsentralen har fått mer erfaring med å engasjere unge frivillige i denne type prosjekt. Vi ser verdien av et nært samarbeid på tvers av ferie- og fritidstilbud tilrettelagt familier da dette øker tillitten hos foreldre som har blitt kjent med nye ferie- og fritidsarenaer gjennom deltakelse i prosjektet.

Vedlegg

Uttalelse fra samarbeidspartner i Bydel Stovner

Vi tror vi med våre aktiviteter og måten vi har vært sammen på, har bidratt til at familiene har fått flere venner og bekjente i lokalsamfunnet. Arenaen for å delta i ulike fritidsaktiviteter, organisasjonsliv, frivillighet har blitt utvidet. Det viser deltagelsen av deltakerne i ettertid.

SalTo-koordinatoren⁹ kjenner godt til bydelens ulike tjenestetilbud. Disse kan kobles inn ved behov. Flere fikk god kontakt med ansatte på frivilligsentralen og støtte og hjelp derfra, likelede i kontakten med SalTo-koordinator når det gjaldt å løse utfordringer i familien, enten det gjaldt hjelp til arbeid, skole, NAV eller ulike helsetjenester.

Familiene er en betydelig ressurs, og de får anerkjennelse for sin kompetanse i samværet. Eksempler på dette er språkferdighetene, matlagingen, deres personlige fortellinger om egne liv og livsforhold, kultur og tradisjoner, sang og dans.

Familiene var veldig opptatt av å ta bilder og videoer av aktivitetene, derfor var det også hyggelig å samles etter oppholdet på frivilligsentralen for å gjenoppfriske minnene fra turen eller ferien.

SalTo-koordinatoren mener slike prosjekt er bærekraftige og bør videreutvikles, og at et godt samarbeid med ulike instanser er helt vesentlig.

Note- henvisninger

1. Innvandrere er i Statistisk sentralbyrås standard definert som personer født i utlandet av to utenlandsfødte foreldre og fire utenlandsfødte besteforeldre.
2. Utvidelsen skyldes at Prosjekt Inkludering, et samarbeid mellom Kirkens Bymisjon Oslo og felles introduksjonsprogram i Groruddalen, ble forankret på Stovner frivilligsentral fra oktober 2016.
3. I Oslo finnes det et bredt tilbud av aktiviteter første uken etter skoleslutt og siste uken før skolestart. Erfaringene fra prosjektet viser at avvikling av egne familieferieaktiviteter i denne perioden er utfordrende. Behovet for aktiviteter er ikke like stort blant familier første uken etter skoleslutt, og det er vanskelig å rekruttere unge frivillige siste uken før skolestart pga. studiestart og fadderuke på høyskole og universitet.
4. Unge ledere ble igangsatt av Bydel Stovner i 2012 med formål øke deltakelse, demokratiforståelse og lederkompetanse blant aldersgruppen 15 og 25 år ved å kvalifiserer ungdom til å bli ledere i frivillig arbeid.
5. Alle henvendelser til Kirkens Bymisjon Oslo går via St. Hanshaugen frivilligsentral, men erfaringene viser at det ikke er så mange under 25 år som henvender seg til Kirkens Bymisjon. Av den grunn besluttet vi i 2017 å øke målgruppen frivillige til 30 år.
6. I 2017 fikk vi hjelp av kommunikasjonsavdelingen i Kirkens Bymisjon til å lage en betalt Facebook annonse. Fire potensielle frivillige tok kontakt på bakgrunn av annonsen.
7. Kulturtolk var en prosjektstilling tilknyttet Stovner frivilligsentral i 2016 der arbeidsoppgavene var å involvere, engasjere og inkludere barn, ungdom og voksne i organisert frivillig aktivitet. Kulturtolken drev også utstrakt dialogarbeid bl.a. i samarbeid med frivillige lag og foreninger i bydelen slik at disse fikk muligheten til å inkludere målgruppen i sitt arbeid og utvikle bærekraftige aktiviteter som bidrar til deltakelse, engasjement og inkludering i lokalmiljøet. Kulturtolken var utdannet ICDP (International Child Development Program) veileder og har flere års erfaring som tolk.
8. De som stod på ventelisten var sent ute med påmeldingen, og noen meldte sin interesse få dager før avreise.
9. En SaLTo-kordinator sitt arbeidsområde er koordinering av lokalt rus- og kriminalitetsforebyggende arbeid blant barn og unge. SaLTo er en samarbeidsmodell i Oslo mellom Oslo politidistrikt og Oslo kommune, og det finnes en SaLTo-kordinator i hver bydel i Oslo.

Rom for alle